

درسنامه و نکات مهم مطالعات اجتماعی نهم

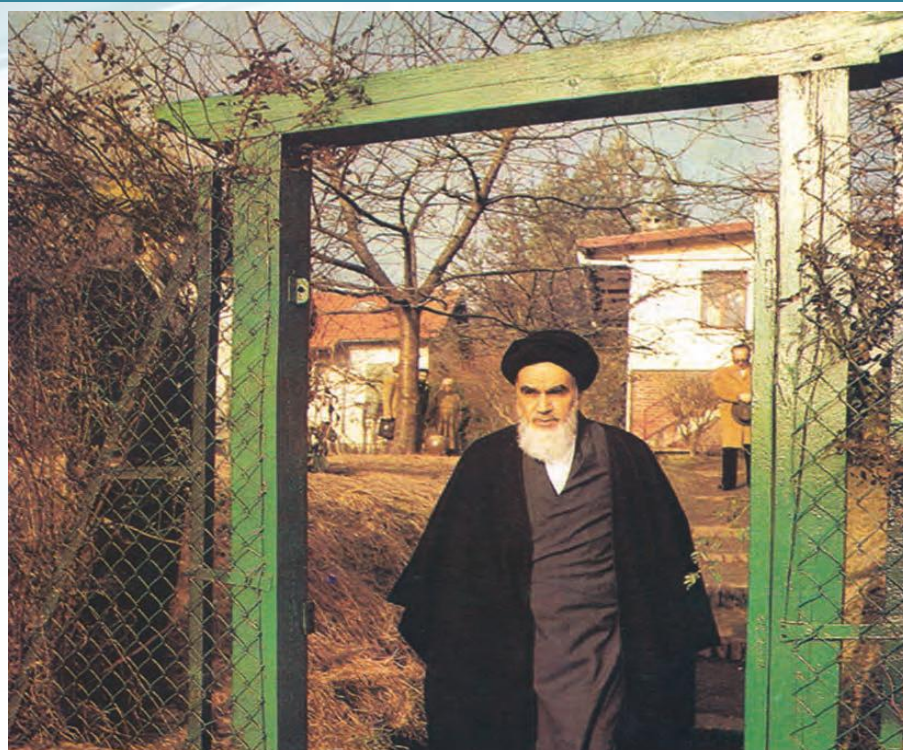
سقوط حکومت شاهنشاهی و شکل گیری نظام جمهوری اسلامی (فصل ۸)

انقلاب اسلامی ایران (درس ۱۵)

دیر: صفوی

فارس، جهرم

سال تحصیلی ۱۴۰۰-۱۳۹۹

نهضت اسلامی به رهبری امام خمینی

پس از کودتای ۲۸ مرداد ۱۳۳۲

فصل جدید نفوذ و سلطه آمریکا بر ایران

و بازگشت محمد رضا به سلطنت

پس از شکست نهضت ملی شدن نفت

مردم ایران ناراحت بودند.

و تسلط دوباره بیگانگان بر کشور

آمریکایی ها برای

➤ جلوگیری از وقوع قیام های مردمی

➤ و حفظ حکومت پهلوی

به شاه توصیه کردند در امور مختلف اجتماعی ، اقتصادی کشور تغییراتی ایجاد کند.

برخی از تغییرات عبارت بودند از :

+ تصویب نامه انجمن های ایالتی و ولایتی (شوراهای استان و شهرستان)

+ اصول شش گانه (انقلاب سفید)

الف - تصویب نامه انجمن های ایالتی و ولایتی «شوراهای شهر و روستا»

تغییر قانون انجمن های ایالتی و ولایتی (شوراهای استان و شهرستان) در سال ۱۳۴۱ توسط حکومت پهلوی از جمله این تغییرات:

۱- شرط مسلمان بودن برای انتخاب کنندگان و انتخاب شوندگان لغو گردید.

۲- شرط سوگند به قرآن یاد کردن انتخاب شوندگان به سوگند به کتاب آسمانی تبدیل شد.

حکومت پهلوی به ظاهر وانمود می کرد که هدف از این تغییرات مشارکت بیشتر مردم در فعالیت های اجتماعی است.

اما در حقیقت هدف او تضعیف هویت اسلامی جامعه ایران بود.

علما با این تغییر قانون مخالفت کردند بر جسته ترین مخالفان **آیت ا. سید روح ا. خمینی** بود که در قم اقامت داشت.

مخالفت با اسلام

تخریب ارزش های اسلامی

امام خمینی می دانست هدف از تغییرات:

نتیجه : تصویب نامه لغو شد، چرا؟ در نتیجه مخالفت های جدی امام و سایر علما

ب - اصول شش گانه «انقلاب سفید»

محمد رضا پهلوی اطاعت از سیاست های آمریکا را برای حفظ حکومت خود ضروری می دانست.

مدت کوتاهی بعد از لغو تصویب نامه انجمن های ایالتی و ولایتی ، اعلام کرد که **اصول شش گانه ای را به عنوان «انقلاب سفید»** به همه پرسى (رفراندم) خواهد گذاشت.

اصول شش گانه : ۱- اصلاحات ارضی و الغای رژیم ارباب رعیتی؛ ۲- تصویب لایحه قانون ملی کردن جنگلها؛ ۳- فروش سهام کارخانه های دولتی به عنوان پشتوانه اصلاحات ارضی؛ ۴- سهم کردن کارگران در سود کارخانهها؛ ۵- اصلاح قانون انتخابات؛ ۶- ایجاد سپاه دانش.

ظاهر اصول شش گانه در ظاهر برای کشور خوب و لازم بود.

اما امام و سایر علمای مبارز می دانستند که اهداف و پیامدهای این اصول

➤ موجب افزایش سلطه آمریکا بر ایران

➤ و وابستگی بیشتر سیاسی و اقتصادی کشور به بیگانگان می شود.

امام این همه پرسى را غیر قانونی اعلام کرد و از مردم خواست در آن شرکت نکنند.

در برخی شهرها مانند تهران و قم مردم تظاهرات کرده و مخالفت خود را اعلام کردند.

نتیجه: همه پرسى با وجود اعتراض های مردمی در ۶ بهمن ۱۳۴۱ برگزار شد و حکومت پهلوی اعلام کرد که بیشتر مردم با

اصول شش گانه موافق هستند.

- ۱- هدف آمریکا از ایجاد تغییرات در امور اجتماعی و اقتصادی ایران چه بود؟
- ۲- به نظر شما هدف شاه از برگزاری همه‌پرسی اصول شش‌گانه چه بود؟

فعالیت ۱

الف) جلوگیری از شورش‌ها، قیام‌های مردمی؛ تقویت حکومت شاه و تثبیت و تحکیم نفوذ و سلطه آمریکا بر ایران، به عنوان مهم‌ترین اهداف دولت آمریکا از اجرای اصلاحات یا رفرم‌های اجتماعی در ایران و دیگر کشورهای تحت نفوذ ذکر شده است.

فعالیت ۲

با توجه به مخالفت علما با لایحه انجمن‌های ایالتی و ولایتی و ناگزیر شدن حکومت به لغو آن، در جریان اعلان اصول شش‌گانه محمدرضا شاه قصد داشت با استفاده از حربه همه‌پرسی، از شدت مخالفت‌ها بکاهد و مخالفان را مرعوب نماید. در واقع حکومت پهلوی با دستاویز قرار دادن همه‌پرسی چنین وانمود و تبلیغ می‌کرد که اکثریت مردم موافق این اصول هستند و مخالفان دارای پشتوانه و مشروعیت اجتماعی نیستند.

پ- قیام ۱۵ خرداد ۱۳۴۲

ماه محرم مقارن با خرداد ۱۳۴۲ فرا رسید

توصیه امام خمینی به مداحان و سخنرانان مذهبی

سکوت در برابر حکومت ستمگر کمک به دشمنان اسلام است

امام از آن ها خواست که خطر اسرائیل را به مردم گوشزد کنند

در آن زمان ، حکومت پهلوی با اسرائیل ارتباط برقرار کرده بود

رژیم پهلوی ۷۰٪ درصد نفت اسرائیل را تامین می کرد.

و هیچ گاه موضع گیری علیه تجاوز و اشغالگری های اسرائیل نمی کرد.

○ امام در مدرسه فیضیه قم ۱۳۴۲

عصر عاشورا (۱۳ خرداد ۱۳۴۲) ← سخنرانی امام در مدرسه فیضیه قم

امام شاه را به سه دلیل محکوم کرد!!

۱- ستمگری شاه

۲- همکاری با اسرائیل

۳- وابستگی به آمریکا

دور روز بعد در نیمه شب ۱۵ خرداد ماموران شاه امام را دستگیر کرده و سپس به تهران انتقال داده و در یکی از پادگان های نظامی زندانی کردند

در پی دستگیری امام خمینی:

تهران ۱۵ خرداد ۱۳۴۲

- مردم شهرهای مختلف ایران خشمگین شده و اعتراض کردند.
- شدید ترین اعتراض ها در شهرهای قم، تهران و ورامین صورت گرفت.
- رژیم شاه از حرکت سریع و فراگیر مردم به وحشت افتاد.
- رژیم پهلوی دستور داد تظاهر کنندگان را به گلوله بسته و قیام را سرکوب کنند.
- قتل عام کفن پوشان ورامین که خواستار آزادی امام بود یکی از جنایات رژیم بود.

قیام ۱۵ خرداد اگر چه با زور اسلحه و با خشونت سرکوب شد، بر خشم و نفرت مردم نسبت

به شاه و عوامل حکومت افزود و انگیزه مردم را برای مبارزه تا سرنگونی حکومت پهلوی تقویت کرد.

ت - مخالفت امام خمینی با لایحه کاپیتولاسیون (قضاوت سپاری)

امام خمینی بعد از چند ماه بازداشت (۱۰ ماه) در ۱۵ فروردین ۱۳۴۳ اجازه یافت به قم بازگردد.

مدتی بعد، آمریکا دولت ایران را مجبور کرد به ماموران نظامی آمریکا علاوه بر تامین هزینه های آنها

مصونیت قضایی یا حق کاپیتولاسیون (قضاوت سپاری) بدهد. بر اساس این مصونیت، اگر آمریکایی ها در ایران مرتکب هر جرمی می

شدند، دادگاه های ایران حق رسیدگی به جرم آن ها را نداشتند. «اسناد لانه جاسوسی آمریکا، ۱۳۸۶، ج ۶، ص ۸۲۱»

محمد رضا شاه در ملاقات با نیکسون رئیس جمهور آمریکا

امام خمینی دادن حق مصونیت قضایی به آمریکاییان را اقدامی ذلت بار و
خلاف استقلال کشور دانست و شاه را به سبب وابستگی به شدت سرزنش کرد.
حکومت پهلوی دریافت امام اهل سازش نیست .

تبعید امام

حکومت در ۱۳ آبان ۱۳۴۳ امام را به ترکیه تبعید کرد.

بعد از یک سال تبعید گاه امام از ترکیه به عراق تغییر یافت.

امام تا مهر ماه ۱۳۵۷ در نجف ساکن بود.

و در مهرماه به دلایلی به فرانسه مهاجرت کردند.

امام در تبعید به مبارزه ادامه داد و با صدور اعلامیه و فرستادن پیام، مردم و گروه های سیاسی را به مبارزه با حکومت پهلوی دعوت می کرد.

کاپیتولاسیون در ژاپن و کره جنوبی :

در انتهای جنگ جهانی دوم درحالی که ژاپن در حال مذاکره با متفقین برای پذیرش شکست با برخی از شروط بود، آمریکا دوبار اقدام به بمباران اتمی شهرهای هیروشیما و ناگازاکی کرد و ژاپن مجبور به تسلیم بی قید و شرط شد. پس از آن مقرر شد آمریکا نیروهای نظامی خود را در ژاپن مستقر کرده و از حق کاپیتولاسیون در این کشور برخوردار شود. لذا قراردادی باعنوان «سوقا» بین ژاپن و آمریکا منعقد شد که مبتنی بر آن زمانی که یکی از نیروهای نظامی یا غیرنظامی آمریکا مرتکب تخلف یا جرمی شود، دولت ژاپن اجازه اقدام علیه او نداشته و فقط ارتش آمریکا می تواند وی را محاکمه کند. هم زمان این قرارداد با کشور کره جنوبی نیز منعقد شد. کاپیتولاسیون با اندکی تغییر همچنان در حال اجرا هستند.

۳- الف) کاربرگه شماره (۱۱) را انجام دهید.

ب) با مطالعه دقیق درس، اقدامات امام خمینی را در مبارزه با حکومت پهلوی به ترتیب روی نمودار بنویسید.

مخالفت با تصویب نامه
انجمن های ایالتی و ولایتی

مخالفت با اصول ششگانه

سخنرانی عاشورای ۱۳۴۲

مخالفت با کاپیتولاسیون

ادامه مبارزه در دوران تبعید

پاسخ کاربرگه

- ۱- زیرا حکومت پهلوی با اساس اسلام و قرآن مخالف بود، ستمگر و وابسته و زیر نفوذ کشورهایمانند آمریکا بود و هم چنین روابط دوستانه ای با اسرائیل داشت.
- ۲- دشمنی اسرائیل با اسلام و قرآن و با علمای اسلام - این که اسرائیل با پیشرفت ایران و دانشمندان ایرانی مخالف بود. قبضه کردن اقتصاد ایران و تصاحب اموال ایران - و از بین بردن تجارت و زراعت ایران
- ۳- دولت آمریکا و کشورهایمانند که حکومت شاه وابسته به آن ها و زیر نفوذ آن ها بود.
- ۴- به بر کناری و تبعید رضا شاه به دست انگلستان

صفوی، دبیر مطالعات اجتماعی، فارس - چهارم

کاربرگه شماره ۱۱

سخنرانی تاریخی امام خمینی در عصر عاشورا

بخش های مهمی از سخنان امام در عصر عاشورای ۱۳۴۲ را به دقت بخوانید و به پرسش های زیر پاسخ دهید.

«اگر دستگاه چهار با مراجع سر جنگ داشت و با علمای اسلام مخالف بود، به قرآن چه کار داشت؟ به مدرسه فیضیه چه کار داشت؟ به طلاب علوم دینی چه کار داشت؟ ... اینها با اساس اسلام و روحانیت مخالف اند؛ اینها نمی خواهند این اساس موجود باشند... اسرائیل نمی خواهد در این مملکت قرآن باشد، اسرائیل نمی خواهد در این مملکت علمای اسلام باشند. اسرائیل نمی خواهد در این مملکت احکام اسلام باشد، اسرائیل نمی خواهد در این مملکت دانشمندان باشند. اسرائیل به دست عمال سیاه خود مدرسه فیضیه را کوبید، ما را می کوبد، شما ملت را می کوبد، می خواهد اقتصاد شما را قبضه کند. می خواهد تجارت و زراعت را از بین ببرد، می خواهد ثروت شما را تصاحب کند.

ای آقای شاه، ای جناب شاه، بدبخت، بیچاره، ... به تو نصیحت می کنم. دست از این اعمال و رویه بردار! من میل ندارم که اگر روزی ارباب ها بخواهند تو بروی، مردم شکرگزاری کنند؛ من نمی خواهم تو مثل پدرت باشی ... کمی تأمل کن! ... کمی عبرت بگیر! عبرت از پدرت بگیر!»

امروز به من خبر دادند که عده ای از وعاظ و خطبای تهران را برده اند سازمان امنیت و تهدید کرده اند که از سه موضوع حرف نزنند: از شاه بدگویی نکنند. به اسرائیل حمله نکنند و نگویند که اسلام در خطر است و دیگر هرچه بگویند آزادند. تمام گرفتاری ها و اختلافات ما در همین سه موضوع نهفته است. اگر از این سه موضوع بگذریم دیگر اختلافی نداریم.»

۱- انگیزه اصلی امام از مخالفت و مبارزه با حکومت شاه چه بوده است؟

۲- از نظر امام خمینی، چه خطرها و تهدیداتی از جانب اسرائیل متوجه ایران بود؟ آیا این تهدیدها هم اکنون نیز وجود دارد؟

۳- در سنط دوم بند آخر منظور امام از ارباب ها کیست؟

۴- اینکه امام به شاه نصیحت می کند که «از پدرت عبرت بگیر»، به کدام واقعه تاریخی اشاره دارد؟

ادامه مبارزه ملت پس از تبعید امام خمینی

قشرهای مختلف مردم ایران مانند روحانیون، فرهنگیان،

دانشجویان و بازاریان پس از تبعید امام به مبارزه ادامه دادند

آن ها با پیروی از امام، مبارزه را وظیفه دینی و شرعی می دانستند.

علاوه بر پیروان امام خمینی، گروه های دیگری با عقاید سیاسی متفاوت با حکومت مبارزه می کردند. **سخنرانی آیت ا.. خامنه ای**

مرحوم دکتر علی شریعتی

مرحوم آیت الله سید محمود طالقانی، عالم مبارزی که مدت های طولانی در زندان های شاه، شدیدترین شکنجه ها را تحمل کرد و سال ها در تبعید به سر برد.

استاد شهید آیت الله مرتضی مطهری، سخنرانی در حسینیه ارشاد

برخی عالمان و اندیشمندان مانند: شهید آیت ا.. مطهری، مرحوم آیت ا.. طالقانی و دکتر علی شریعتی می کوشیدند با:

➤ سخنرانی و نوشتن کتاب و مقاله

➤ کلاس های تفسیر قرآن و نهج البلاغه

در مساجد و حسینیه ها و دانشگاه ها، اسلام انقلابی را به جوانان معرفی کنند.

اوضاع ایران در آستانه انقلاب اسلامی

زندان کمیته مشترک ضد خرابکاری که هم اکنون به موزه عبرت تبدیل شده است. در دوران محمدرضا پهلوی در این زندان، آویزان کردن از سقف، دستبند قبانی، آویزان کردن صلیبی، شوک الکتریکی، سوزاندن نقاط حساس بدن با فندک و شعله شمع و شلاق با کابل برقی از رایج ترین شکنجه های مأموران ساواک بود.

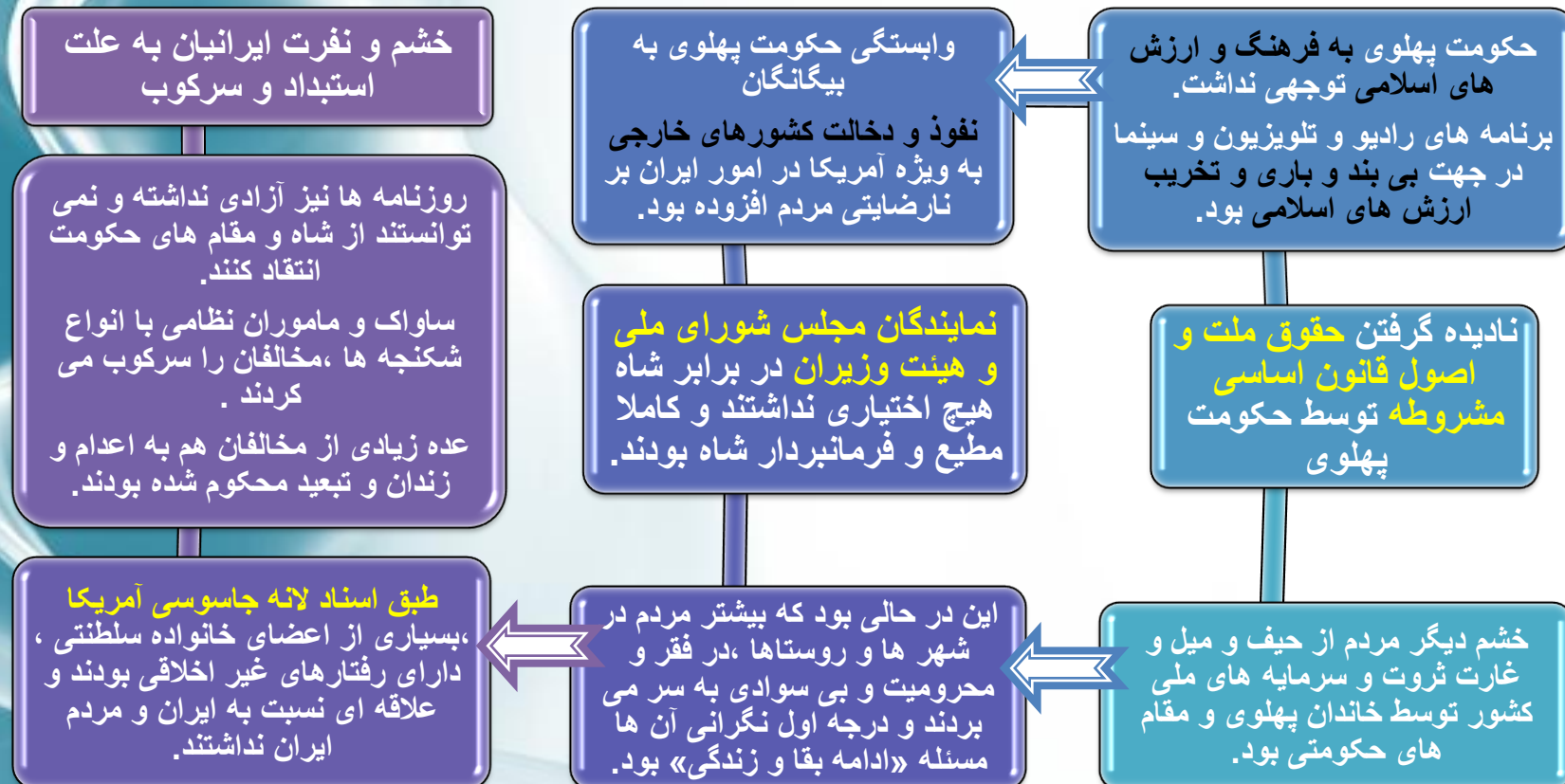
در سال ۱۳۵۶ به نظر می رسید حکومت پهلوی در اوج قدرت است !!! علت چه بود؟؟

▪ شاه اکثر مخالفان خود را سرکوب کرده بود.

▪ آمریکا و بسیاری از کشورهای قدرتمند از او پشتیبانی می کردند.

ولی مردم ایران به دلیل مسائل و مشکلات مختلف فرهنگی، سیاسی و اقتصادی از شاه و سیاست های او ناراضی بودند.

علت نارضایتی مردم؟؟

مرضیه حدیدچی (دباغ) از زنان مبارز و انقلابی که در دوره حکومت پهلوی، زندانی و شکنجه شد.

- ۴- جدولی با سه ستون رسم کنید. دلایل سیاسی، فرهنگی - اجتماعی و اقتصادی نارضایتی مردم از حکومت شاه را به تفکیک در آن بنویسید.
- ۵- با توجه به آنچه در کتاب «آمادگی دفاعی» خوانده‌اید درباره زندگی یکی از شخصیت‌هایی که با حکومت پهلوی مبارزه نمود، تحقیق کنید و اهداف وی را در کلاس توضیح دهید.

- سیاست‌های محمدرضاشاه برای تبدیل شدن به برترین نیروی نظامی منطقه، از علل عمده وابستگی اقتصادی حکومت وی به آمریکا بود. در فاصله سال‌های ۱۳۵۱ تا ۱۳۵۶، نزدیک به ۱۵ میلیارد دلار جنگ افزار آمریکایی به ایران فروخته شده بود. درآمد نفتی ایران در سال‌های آخر حکومت محمدرضا حدود ۲۰ میلیارد دلار در سال بود که البته نیمی از آن سهم شرکت‌های انگلیسی، آمریکایی و فرانسوی بود.
- هنگامی که تظاهرات در کشور اوج گرفت و شاه تصمیم به ترک کشور گرفت، دستور داده شد تا تمام جواهرات، عتیقه‌ها و اشیای قیمتی شامل چند هزار قطعه الماس، مروارید، طلا و ... در چند صد چمدان و صندوق گذاشته و به خارج از کشور منتقل شوند. برخی تخمین می‌زنند که محمدرضاشاه حدود ۳۵ میلیارد دلار را که معادل هزینه چند سال اداره کشور بود، با خود از کشور خارج کرد و به کشورهای غربی برد.

انقلاب اسلامی از آغاز تا پیروزی

حوادث مهم سال ۱۳۵۶

۱- درگذشت مشکوک حاج مصطفی خمینی فرزند بزرگ امام خمینی «آبان ماه ۱۳۵۶»

۲- چاپ مقاله توهین آمیز نسبت به امام در روز نامه اطلاعات

۳- قیام ۱۹ دی قم

۴- قیام ۲۹ بهمن تبریز

۲- شاه و درباریان از اقدام مردم در گرامیداشت یاد و نام امام

و فرزندش خشمگین شده و مقاله توهین آمیز نسبت به امام در روزنامه اطلاعات منتشر کردند.

چاپ این مقاله مانند کبریتی بر انبار باروت انقلاب بود.

اعتراضات مردم پس از چاپ مقاله نشانه اعتقاد مردم به اسلام و روحانیت و پذیرش فکر و نگرش امام خمینی در دل های مردم بود.

۱- در سال ۱۳۵۶ فرزند بزرگ امام به طرز مشکوکی درگذشت،

مراسم ختم حاج آقا مصطفی خمینی در برخی شهرها برگزار شد.

و مردم ارادت خود نسبت به امام و خشم خود را نسبت به

حکومت شاه نشان دادند.

قیام ۱۹ دی مردم قم:

علت قیام؟ اعتراض به انتشار مقاله توهین آمیز نسبت به امام خمینی در روزنامه اطلاعات

تاریخ قیام؟ ۱۹ دی ماه ۱۳۵۶

سرانجام؟ ماموران حکومت این تظاهرات را به خاک و خون کشیدند.

قیام ۲۹ بهمن ۱۳۵۶ مردم تبریز

علت قیام؟ به مناسبت چهلمین روز شهدای ۱۹ دی قم

تاریخ قیام؟ ۲۹ بهمن ۱۳۵۶

سرانجام؟ تعداد زیادی از مردم تبریز که در آن قیام حضور داشتند شهید و زخمی شدند.

بابرای آنکه ایران کوهری تمان شود خون دل ما خورده ایم

حوادث مهم سال ۱۳۵۷

➤ گسترش تظاهرات و اعتصاب ها در کشور

➤ واقعه جمعه سیاه ۱۷ شهریور ۱۳۵۷

➤ ۱۳ آبان ۱۳۵۷ کشتار دانش آموزان در مقابل دانشگاه تهران

➤ عظیم ترین راهپیمایی تاسوعا و عاشورا ۱۹ و ۲۰ بهمن ۱۳۵۷

➤ هجرت امام از نجف به پاریس مهرماه ۱۳۵۷

➤ ۲۶ دی فرار شاه

➤ ۱۲ بهمن ۱۳۵۷ بازگشت امام

➤ ۲۲ بهمن پیروزی انقلاب اسلامی و سقوط حکومت پهلوی

گسترش تظاهرات و اعتصاب ها در کشور

اعتراض های خیابانی در سال ۱۳۵۷ گسترش یافت
شهرهای مختلف ایران صحنه راهپیمایی علیه حکومت شد.
هر چه می گذشت تظاهرات گسترده تر می شد و افراد بیشتری خواستار نابودی حکومت پهلوی می شدند.
هم چنین کارکنان و کارگران شرکت نفت دست به اعتصاب زدند.
و کارکنان کارخانه های دیگر و مراکز آموزشی، رادیو، تلویزیون، روزنامه ها و ... دست از کار کشیدند.

یکی از خونین ترین رویدادهای دوران انقلاب در ۱۷ شهریور ۱۳۵۷ رخ داد.
در آن روز جمعه سیاه مردم زیادی در میدان ژاله (شهدا) به طرز بی رحمانه ای
به خاک و خون کشیدند و عده زیادی شهید و زخمی شدند.

عکس العمل شاه در برابر اعتراض و تظاهرات ملت متفاوت بود!!!

✚ از یک طرف شاه برای فریب مردم پی در پی نخست وزیران خود را عوض می کرد، و ادعا می کرد که
پیام انقلاب را شنیده است و به خواسته های مردم توجه خواهد کرد.

مامی کیم شاه نمی خواهیم تحت وزیر عوض می شه

✚ از سوی دیگر، به ماموران خود دستور می داد که تظاهر کنندگان را سرکوب کنند.

امام خمینی با هوشیاری اقدامات شاه و حامیان خارجی او را خنثی کرده و مانع توقف و یا انحراف انقلاب از مسیر خود شد.

هجرت امام از نجف به پاریس

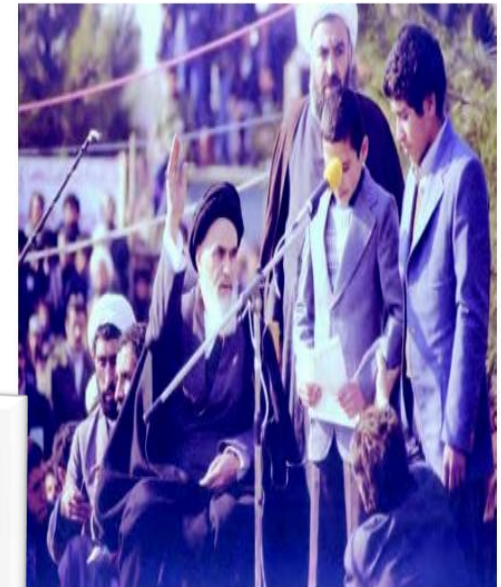
- ❖ پس از گسترش قیام مردم ایران علیه حکومت پهلوی، دولت عراق امام را وادار کرد آن کشور را ترک کند.
- ❖ امام به فرانسه رفت.
- ❖ و در محله «نوفل لوشاتو» در حومه شهر پاریس اقامت کردند.
- ❖ با حضور امام در پاریس، بسیاری از مبارزان توانستند با ایشان ملاقات و گفت و گو کنند.
- ❖ هم چنین این امکان برای خبرنگاران در سراسر جهان فراهم آمد تا پیام امام را به گوش مردم جهان برسانند.

بازگشت امام به ایران و پیروزی انقلاب اسلامی

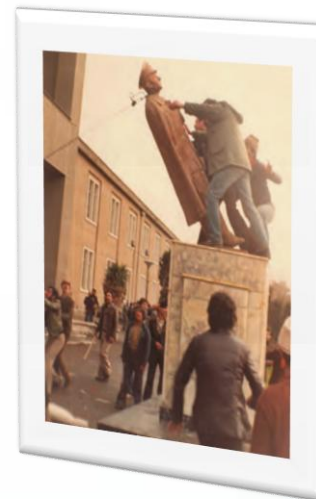
- در نتیجه مبارزه مردم، شاه در روز ۲۶ بهمن از کشور فرار کرد.
- امام خمینی ۱۲ بهمن ۱۳۵۷ با استقبالی باشکوه به ایران بازگشت.
- در ۲۲ بهمن ۱۳۵۷ انقلاب به پیروزی رسید و عصر جدیدی در تاریخ ایران آغاز شد.
- انقلاب اسلامی با شعار «استقلال، آزادی، جمهوری اسلامی» به پیروزی رسید.

هدف از آن

- از بین بردن وابستگی کشور به بیگانگان
- تامین حقوق ملت در چارچوب قوانین و ارزش های اسلامی بود.

سخنرانی امام خمینی (ره) پس از بازگشت به ایران در بهشت زهراي تهران و غیرقانونی اعلام کردن دولت بختیار، ۱۲ بهمن ۱۳۵۷ (عکاس: علی کاوه)

❖ سه عامل موثر در موفقیت انقلاب اسلامی

✓ ایمان به اسلام

✓ وحدت مردم

✓ رهبری قاطع امام خمینی

مهم ترین رویداد های انقلاب در سال ۱۳۵۷

شهریور	۵ : دولت شریف‌امامی به منظور آرام کردن ملت با شعار «آشتی ملی» روی کار آمد؛ اما مردم با هدایت امام فریب این شعار را نخوردند و در مقابل شعار دادند: «ما می‌گیم شاه نمی‌خوایم، نخست‌وزیر عوض می‌شه» ۱۳ : تظاهرات صدها هزار نفری مردم تهران پس از نماز عید فطر در قیصریه ۱۷ : جمعه سیاه و کشتار تظاهرکنندگان در میدان ژاله (شهدای) تهران
مهر	۱۳ : مهاجرت امام از نجف به پاریس به سبب مشکلات و محدودیت‌هایی که دولت عراق برای ایشان ایجاد کرد.
آبان	۱۳ : کشتار دانش‌آموزان در مقابل دانشگاه تهران توسط مأموران نظامی حکومت؛ از این رو پس از پیروزی انقلاب اسلامی، ۱۳ آبان «روز دانش‌آموز» نام‌گذاری شد. ۱۵ : روی کار آمدن دولت نظامی از هاری برای ترساندن مردم و جلوگیری از ادامه تظاهرات
آذر	۱۹ و ۲۰ : راه‌پیمایی آرام و میلیونی مردم تهران در تاسوعا و عاشورا؛ این راه‌پیمایی به جهانیان ثابت کرد که شاه رفتنی است.
دی	۱۵ : روی کار آمدن دولت بختیار برای فریب مردم و جلوگیری از سقوط حکومت شاه ۲۲ : تشکیل شورای انقلاب به فرمان امام؛ در این شورا تعدادی از شخصیت‌های مبارز حضور داشتند. ۲۶ : فرار شاه به مصر
بهمن	۱۲ : بازگشت امام خمینی <small>رضی الله عنه</small> به میهن پس از ۱۴ سال تبعید در میان استقبال گرم مردم؛ آغاز دهه فجر انقلاب اسلامی ۱۵ : معرفی مهندس مهدی بازرگان از سوی امام به عنوان نخست‌وزیر دولت موقت ۲۲ : پیروزی انقلاب اسلامی و سقوط حکومت پهلوی پس از تصرف پادگان‌ها و سایر مراکز دولتی توسط مردم

رویدادهای مهم انقلاب اسلامی در سال ۱۳۵۷

به بریده روزنامه‌های دوران انقلاب اسلامی دقت کنید و به پرسش‌ها پاسخ دهید.

۶- کاربرگه شماره (۱۲) را انجام دهید.

پاسخ کاربرگه

- ۱- واقعه ۱۷ شهریور (جمعه سیاه) که تعداد زیادی از تظاهر کنندگان شهید و مجروح شدند.
- ۲- فشارهای وارده از طرف دولت عراق
- ۳- بررسی آزادی زندانیان سیاسی . استفاده مخالفان از رادیو و تلویزیون
- ۴- دولت بختیار
- ۵- حکومت پهلوی
- ۶- رژیم پهلوی - نخست وزیری - شورای سلطنت - مجلس شورا و سنا

۱۳ مهر ۱۳۵۷

(۲)

۱۸ شهریور ۱۳۵۷

(۱)

۲۳ بهمن ۱۳۵۷

(۴)

۱۲ بهمن ۱۳۵۷

(۳)

- ۱- عنوان اصلی بریده شماره ۱، مربوط به چه رویدادی است؟
- ۲- بر اساس خبر بریده شماره ۲، چرا امام عراق را ترک کردند؟
- ۳- به بریده شماره ۲ دقت کنید و بگویید حکومت شاه برای آرام کردن مردم، چه قول‌هایی داد؟
- ۴- در بریده شماره ۳، منظور امام از «مملکت دو دولت ندارد، تو غیرقانونی هستی، برو» کدام دولت است؟
- ۵- در بریده شماره ۴، منظور از «کاخ ۵۷ ساله ظلم» چیست؟
- ۶- به بریده شماره ۴ دقت کنید و بگویید با فرو ریختن کدام سنگرهای رژیم پهلوی، انقلاب پیروز شد.